

1000082447602

Gy. Németh Erzsébet képviselő asszony

Fővárosi Önkormányzat
Demokratikus Koalíció

Ügyintéző: Bakonyvári Mária Ágnes

ikt. szám: FPH079 /680 - 2 /2017

hiv. szám: FPH-DK-5/2017

tárgy: Tatár Dezső: Kossuth mellszobrának köztéri
áthelyezése

Tisztelt Képviselő Asszony!

Tatár Dezső 1946-ban készített Kossuth Lajos mellszobrának a XVII. kerületen belüli köztéri áthelyezésével kapcsolatban hozzám intézett kérdéseire az alábbiakban válaszolok.

Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának erre vonatkozó kezdeményezésével valóban évek óta foglalkozik a Fővárosi Önkormányzat Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottsága, illetve a Főpolgármesteri Hivatal Kulturális, Turisztikai, Sport, Köznevelési és Szociálpolitikai Főosztálya. Hosszú ideje követjük nyomon, amint a különböző kerületi civil szervezetek és a helyi önkormányzat próbálnak egyezsége jutni a kérdésben.

Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának alpolgármestere 2015-ben fordult először a Fővárosi Önkormányzathoz, mint a szobor tulajdonosához, hogy annak kerületi tulajdonú közterületen történő áthelyezéséhez és restaurálásához engedélyt kérjen.

A 22/2012.(III.14.) Főv. Kgy. rendelet 23.§ (2) bekezdése szerint a Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság hozzájárulása alapján valósulhatott meg a Kossuth-portré köztéri helyszínének megváltoztatása, mivel az a Fővárosi Önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyonának darabja, a Vagyonkimutatás 5577. számú, 10.710.000 Ft értékű tétele. A testület 3537/2015. (10.27.) számú határozatával adta meg hozzájárulását Tatár Dezső: Kossuth Lajos mellszobrának áthelyezéséhez a XVII. kerület Csaba vezér térről a Péceli út 222. szám alatti Rákoscsabai Közösségi Ház udvarára.

A tulajdonosi döntés támaszkodott a BTM Budapest Galéria 2015. szeptember 30-án kelt szakvéleményére, amely szakmai szempontok szerint vizsgálta a szobor áthelyezésének körülményeit: térbeli megjelenését a „Litera-tér” programjának egészében, a portré és az új talapzat kompozíciós egységét, illetve a restaurálás szakszerűségét.

A Budapest Galériának az, a 2011. április 1.-jén kelt dokumentuma, amelyre Képviselő Asszony hivatkozik, nem szakértői véleményként készült. Az intézmény akkori főigazgatója a XVII. kerületi Polgármesteri Hivatal illetékes irodavezetőjének nem elsősorban szakmai, mint inkább történelmi, illetve kegyeleti szempontokat vetett fel válaszában a Rákoscsabai Polgári Kör törekvéseinek mérlegeléséhez, amely az egykori országzászló visszaállítását szorgalmazta eredeti helyére, a Kossuth-szobor 1946-2016 közötti posztamensére.

A Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság – 2015-ben hozott döntéséhez – figyelembe vette azt a tény is, hogy Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata „Litera-tér multifunkcionális közösségi felület kialakítása Rákoscsaba régi piacterén és környezetében” elnevezéssel kidolgozott egy közterület-átalakító programot, amelynek megvalósításához a Fővárosi Közgyűlés 1573/2013.(IX.26.) számú határozatával vissza nem térítendő támogatást nyújtott.

Ez a program, amelynek részét képezte a Kossuth-szobor köztéri áthelyezése, csak a kerületi képviselő-testület jóváhagyásával vehetett részt a Főváros e témában kiírt pályázatán. A „Litera-tér” program egészének képviselőtestületi elfogadottsága elegendő volt a Fővárosi Önkormányzat Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottsága döntéséhez a Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata által – e program keretében – kért szoboráthelyezésről.

A döntést megelőzően, már 2015. tavaszán is kérte Horváth Tamás alpolgármester a Fővárosi Önkormányzat engedélyét az alkotás áthelyezéséhez a rákoskerti Kossuth Lajos Általános Iskola előtti térre. A Kulturális, Turisztikai, Sport, Köznevelési és Szociálpolitikai Főosztály elkészítette az erre vonatkozó előterjesztést a Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság részére. A rákoscsabai lokálpatrióták azonban jelezték ezzel kapcsolatos egyet nem értésüket a kerületi önkormányzatnál: ragaszkodtak a szobornak a maguk városrészében, Rákoscsabán tartásához.

Ezt az igényt figyelembe véve, módosította Horváth Tamás alpolgármester a Kossuth-szobor áthelyezésére vonatkozó korábbi kérését, ami a tavaszi előterjesztés visszavonását és a fővárosi döntés öszre halasztását eredményezte.

A testület a „Litera-tér” program egészének fővárosi támogatottságával, illetve az ennek részét képező szoboráthelyezés helyszínére vonatkozó kerületi egyeztetéssel összhangban adta meg hozzájárulását – 3537/2015. (10.27.) számú határozatával – Tatár Dezső: Kossuth Lajos mellszobrának áthelyezéséhez a XVII. kerület Csaba vezér térről a Péceli út 222. szám alatti Rákoscsabai Közösségi Ház udvarára.

A döntést követően, 2016 első hónapjaiban személyesen többször felkereste a Kulturális Főosztályt a rákoscsabai lokálpatrióták, civilek egyik képviselője, hogy jelezze egyet nem értésüket a Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottságnak a szobor áthelyezésére vonatkozó döntésével kapcsolatban. A Főosztály munkatársai – a lakosság és az önkormányzat korábbi nézeteltéréseinek sikeres megoldására tekintettel – a kerületen belüli egyeztetés szükségességét ajánlották a kerületi lakosnak.

A rákoscsabai lokálpatrióták képviselője 2016. március 7-én tájékoztatásul küldte el nekem az 1200 tiltakozó aláírásával Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata polgármesteréhez, Riz Leventéhez benyújtott panaszuk másolatát. Ebben a XVII. Kerületi Önkormányzatot kéri arra, hogy vonja vissza az országzászló lebontására és a Kossuth-szobor áthelyezésére vonatkozó kérelmét a Fővárosi Önkormányzattól.

Ezzel egyidejűleg a szobor szerzői jogi viszonyaiban is új információk jelentek meg.

Noha a BTM Budapest Galéria 2015 őszén a HUNGART Szerzői Jogvédő Hivatalnál eredménytelenül tájékozódott Tatár Dezső szobrászművész szerzői jogörököse felől, a rákoscsabai lokálpatrióták és civilek képviselője felkutatta az alkotó fiát, ifj. Tatár Dezsőt és beszerezte 2016. március 24-én kelt nyilatkozatát arról, hogy nem járul hozzá apja Kossuth-büsztyének áthelyezéséhez.

Ezt követően, Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata 2016. március 30-án kelt nyilatkozatot szerzett be a jogörököstől, amelyben visszavonja egy héttel korábbi álláspontját és egyetértését adja a szobor áthelyezéséhez. A szerzői jogi beleegyezés utólag is megerősítette a Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság szoboráthelyezésre vonatkozó döntését.

Ezt követően, 2016 szeptemberében jutott a Főváros tudomására, hogy a XVII. kerületi Önkormányzat és a rákoscsabai lokálpatrióták képviselője között személyiségi jogi vita merült fel, ami bírósági ügyé alakult. A Kulturális Főosztály – a szabályoknak megfelelően – betekintést biztosított az ügygel kapcsolatban keletkezett iratokba Riz Levente polgármester úr megbízottja számára. A peres eljárásra vonatkozó információt a Rákosmenti Polgármesteri Hivataltól is kapott a Kulturális Főosztály.

Ezzel együtt arról is tájékoztatták a szobor tulajdonosát, a Fővárosi Önkormányzatot, hogy Egri Hunor restaurátornak, a BTM Budapest Galéria által elfogadott tervei szerint megvalósult a Kossuth-büsztt felújítása, amit a szakintézmény át is vett.

Bízom abban, hogy Tatár Dezső: Kossuth-portréjának köztéri áthelyezésére vonatkozó fenti áttekintéssel kielégítő választ adtam Képviselő Asszonynak az ügygel kapcsolatban feltett kérdéseire.

április 6.
Budapest, 2017. ~~március 28.~~

Tisztelettel:

Tarlós István
Főpolgármester

mellékletek:

1. BTM Budapest Galéria 2015. szeptember 30-i szakvéleménye

Szalay-Bobrovniczky Alexandra
főpolgármester-helyettes.

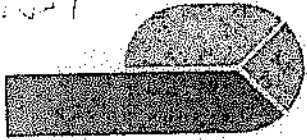
Szignálta:

Nagyne Varga Melinda
főosztályvezető

Szignálta: 2017. MÁRC. 29.
Sáradi Kálmánné dr.
főjegyző

Bman

73-935/2015

 T. Máté! Máté!
 147006.

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL		
IKTATÓSZÁM: 73/935-9/2015		
IKTATVA: 2015 OKT 05.		
MELLÉKLET	ÜSIVINTÉZŐ	ELŐZMÉNY
0	Máté Máté	i.

 Budapest Galéria
 1036 Budapest, Lajos u. 158.

 Út.: Szerdahelyi Márk
 Tel.: 06/20/222-77-09

SZAKVÉLEMÉNY

Tatár Dezső Kossuth Lajos-mellszobrának áthelyezési kérelméhez

A Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata országzászló felállítását kezdeményezte a kerületi Csaba vezér téren található, fővárosi tulajdonú Kossuth Lajos-mellszobor helyén, a mű jelenlegi posztamentének felhasználásával. E helyen korábban országzászló állt, melynek talapzatára 1946-ban került Tatár Dezső alkotása.

Az eredeti elképzelés szerint a büsztt – az új, megfelelő méretű posztamenttel – közterületről az Erzsébet körút - Nyomdász utca találkozásánál (Erzsébet krt. 56.) található Kossuth Lajos Általános Iskola kertjébe került volna (137 242 hrsz). Később a Galéria javaslata alapján felmerült, hogy a körút túloldalán, a kereszteződésben található teresedés (136 730 hrsz) kedvezőbb helyszín lenne, hiszen a szobornak tágas, ünnepélyes megjelentést biztosít, megemlékezésekre sokkal alkalmasabb és az államférfi nevét viselő iskolával, valamint a túloldali országzászlóval összefüggésben pozitív asszociációt sugall.

Miután mindkét fenti helyszínt már Rákoskert településrészhez tartozik, így az ide történő áthelyezés ellen a rákoscsabai lokálpatrióták és civilek tiltakoztak és kezdeményezték, hogy a szobor továbbra is Rákoscsabán maradjon. Tárgyalások eredményeképp az Önkormányzat új helyszínt gyanánt a Csaba Ház-Rákoscsabai Községi Ház (Péceli út 222.) előtti közterületet, illetve e létesítmény udvarát jelölte ki (134 452 hrsz). Végül ez utóbbi helyszínt véglegesítette olyan formában, hogy az úttal párhuzamos kerítést megnyitja és a szobrot az így létrejövő kiöblösödésbe helyezi, ami közterületként lehetőséget biztosítana ünnepi megemlékezésekre és koszorúzásra is.

Jóllehet a Kossuth-mellszobor túlméretezett talapzatával is jelentős kordokumentum, a Budapest Galéria konstatálja, hogy a monumentális posztamentre – az utólag odahelyezett, arányaiban szertelenül kapcsolódó, kisméretű Kossuth-büsztt elmozdításával – visszakerüljön az ahhoz eredetileg tartozó országzászló. Az új helyszín kevésbé exponált helyen áll, azonban a fentieket figyelembe véve elfogadhatónak tartja, a kerítés átszabását támogatja, az áthelyezést tudomásul veszi. Minden ehhez kapcsolódó költséget, illetve a szobor folyamatos karbantartását az Önkormányzat vállalja.

Budapest, 2015. szeptember 30.

 BUDAPEST GALÉRIA
 Bp. III. ker., Lajos u. 158.

 Török Tamás
 osztályvezető

Budapest Galéria 1036 Budapest, Lajos u. 158. | telefon: +36 1 388 6784 | fax: +36 1 454 0017 | e-mail: galeria@mail.btm.hu
 Új Budapest Galéria | 1093 Budapest, Fővám tér 11-12. (Bálna, Budapest) | telefon: +36 1 426 4714
 Varga Imre Gyűjtemény | 1033 Budapest, Laktanya u. 7. | telefon: +36 1 250 0274

www.budapestgaleria.hu | www.btm.hu

125132 2015 OKT 05

1000061202365

Demokratikus
Koalíció

Budapest Főváros Közgyűlése
Demokratikus Koalíció
képviselő

Tárgy: A Budapest XVII. kerület Csaba vezér
téren álló Kossuth-mellszobor ügye

Tisztelt Főpolgármester Úr!

A Fővárosi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzat 25.§-a alapján kérdést kívánok intézni Önhöz.

2015. október 27-én a Budapest Főváros XVII. kerületi Önkormányzata alpolgármesterének kezdeményezésére a Budapest Főváros Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottsága döntött a Budapest XVII. kerület Csaba Vezér téren álló Kossuth mellszobor áthelyezéséről, és egyúttal a Kossuth mellszobor talapzatának országzászló céljára történő felhasználásáról.

A szobor áthelyezésének ügye először 2011-ben merült fel Budapest Főváros XVII. kerületének önkormányzati vezetése részéről. Akkor a helyi képviselőtestület először tett kísérletet, hogy a Kossuth mellszobrot elvitesse évtizedes helyéről és visszaállítsa az ott régebben lévő országzászlót. A rákoscsabai polgárok tiltakozása akkor ezt megakadályozta, úgy tűnt, hogy a kerületvezetés letett szoboráthelyezési tervéről.

De nem ez történt!

A Kossuth-emlékmű - a Budapest Galéria szakértői véleménye szerint - kordokumentum, amit nem javasol megszüntetni. Ez az alkotás - áll a Budapest Galéria szakvéleményében - még az önálló Rákoscsaba polgárainak és elöljáróságának példaértékű bátorságát jelképezi, amire az utódok is büszkék lehetnek. A szobrot a II. világháború utáni önkényuralom első évében rohamtempóban alkotta meg Tatár Dezső szobrászművész teljesen ingyenesen, és avatta fel a község vezetősége 1946. március 15-én sok ezer polgár jelenlétében. Ezzel akadályozta meg, hogy - mint ez országszerte kötelező volt - az egykori országzászló helyére szovjet „hősi” emlékmű kerüljön.

2015-ben a XVII. kerület vezetése titokban, a kerületi képviselőtestület kikerülésével, hivatkozva a szobornak is helyt adó tér átépítésére, a Fővárosi Önkormányzathoz fordult, ahol a Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság jóváhagyta a szobor elvitelét, és az egyik kerületi művelődési ház kerítésének megnyitásával köztérről megközelíthető - a tiltakozók véleménye szerint méltatlan - helyen való felállítását.

Demokratikus
Koalíció

A kerület titkolózása miatt Rákoscsaba polgárai csak a fővárosi bizottság döntése után értesültek a szobor áthelyezéséről, ami hatalmas lakossági tiltakozást váltott ki.

1200-an írták alá azt a tiltakozó nyilatkozatot, amit a civil tiltakozók 2016 márciusában Önnek is elküldtek a Főpolgármesteri Hivatalba. (A központi érkeztető könyv szerint 38441 számon vették át.)

Azóta sem kaptak semmilyen választ beadványukra, ami véleményem szerint elfogadhatatlan!

Tisztelt Főpolgármester Úr!

Kérdéseim a következők:

1. Ön szerint rendben van-e, hogy 1200 budapesti polgár beadványára a főpolgármester nem reagál, nem válaszol?
2. Ön szerint rendben van-e az, hogy egy fővárosi tulajdonban lévő szobor áthelyezése során az előzményeket nem veszi figyelembe az előterjesztő? (Pl. Budapest Galéria szakértői véleménye)
3. Ön szerint pusztán tulajdonosi, közterület-hasznosítási kérdés-e egy jelentős kulturális, történelmi értékkel bíró szobor áthelyezése?
4. Ön szerint rendben van-e, hogy egy kerület önkormányzati vezetése jogi csúrcsavarral, megtévesztéssel éri el vitatott célját a fővárosi és kerületi önkormányzat közötti zavaros útvesztőben?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2017. március 6.

Üdvözlettel:

Gy. Németh Erzsébet
képviselő